

[Alsing Andersen.]

var med til at træffe den kritiserede beslutning.

De to ærede medlemmer vil ikke give mig ansvaret for, at søværnet ikke blev sat i højeste beredskabstilstand den 8. april. Deres motivering herfor kan jeg imidlertid ikke acceptere. De mener — forøvrigt med rette — at det afgørende ikke kan være, om jeg ikke har benyttet det korrekte søværnstekniske udtryk, nemlig „sikrings-tjeneste 3“, men i stedet derfor har brugt udtrykket „alarmberedskab“. De ærede medlemmer mener, at her burde viceadmiral Rechnitzer have retledet mig. Jeg må bestemt afvise enhver antydning af, at jeg ikke skulle have været fortrolig med de tekniske begreber i denne forbindelse. Jeg beder det høje ting undskyldte, at det skal være nødvendigt at komme ind på et så personligt defensorat, men det er åbenbart blevet nødvendigt for at undgå en mytedannelse på dette punkt. Jeg kan vanskeligt tænke mig, at de ærede medlemmer selv kan tro på rigtigheden af, hvad de antyder, når jeg oplyser dem om, hvad de ikke kan vide, at jeg personlig havde deltaget i udarbejdelsen af neutralitetsbestemmelserne og de forskellige søværnskommandoorder og i de udførlige og talrige diskussioner, som gik forud for den endelige formulering, samt at vi naturligvis i ministeriet efter krigens udbrud gang på gang havde haft lejlighed til at studere og bruge disse bestemmelser. Forholdet var simpelthen, at vi i vor daglige omgang krigsministeriet og marineministeriet imellem brugte disse udtryk, som de faldt os på tungen. Alle vidste jo, hvad de betød. Måske det også kan have betydning i denne forbindelse, at jeg henleder de ærede medlemmers opmærksomhed på det officielle dokument, betegnet „Beretning vedrørende søværnets forhold omkring den tyske besættelse af Danmark den 9. april 1940“, som søværnskommandoen afgav allerede den 9. maj 1940, altså nøjagtig en måned efter besættelsesdagen. I den officielle beretning, som jeg altså ikke har skrevet eller redigeret, står side 14:

„Chefen for søværnskommandoen gav ordre om *alarmberedskab*“, — der står ikke engang i denne officielle, trykte, velovervejede beretning fra søværnskommandoen det korrekte søværnsudtryk

„sikringstjeneste 3“. Der står såmænd alarmberedskab, altså nøjagtig det udtryk, jeg benyttede den 8. april i mødet med hærens og søværnets ledende officerer.

Løvrigt har jeg andre steder udtalt mig tilstrækkeligt om den meningsforskel, der opstod mellem afdøde viceadmiral Rechnitzer og mig om denne sag. Jeg henviser bl. a. til en udtalelse af mig til „Social-Demokraten“ den 16. november 1947. Flertallet af dette høje stings medlemmer vil forhåbentlig have forståelse for, at jeg ikke fordyber mig i dette punkt nu, da viceadmiralen ikke længere kan sige sin mening. Jeg kan imidlertid ikke lade være med i denne forbindelse at udtale min forundring og beklagelse over, at de to ærede konservative medlemmer hr. Poul Møller og hr. Tesdorpf under deres omtale af dette spørgsmål i betænkningen ikke har undset sig for at optræde som dommere, der oven i købet går så vidt, at de insinuerer, at viceadmiralen bevidst — *bevidst* — skulle have tilsidesat min ordre. Jeg håber, at de ærede medlemmer i deres lønkammer vil bede om tilgivelse for denne utilbørlighed overfor en embedsmand, der ikke længere kan forsvare sig. Efter det kendskab, jeg havde til viceadmiral Rechnitzer efter mange års samarbejde, vil jeg i hvert fald for mit vedkommende tilbagevise enhver insinuation af denne art.

Umiddelbart før vi den 9. april ved 5-tiden om morgenen kørte til Amalienborg for at drøfte den tyske regerings ultimatum med kongen, gav viceadmiralen — som allerede omtalt — ordre til alarmberedskab med tilføjelse af, at der ikke måtte skydes før efter nærmere ordre. Det bebrejdes mig nu, at jeg ikke gjorde indsigelse mod denne ordre. De to ærede konservative medlemmer, der til forskel fra os, der på stedet gennemlevede denne morgens hvirvlende og hastigt skiftende situationer, nu i ro og mag har kunnet studere materialet herom, skriver i denne forbindelse, at der derved opstod den situation,

„at danske søstridskræfter ikke måtte skyde før efter nærmere ordre, hvilket medførte, at de end ikke måtte sætte sig til modværg overfor uprovokerede angreb“.

Denne fremstilling giver et ganske forkert billede af forholdet. Det fremgår af